

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

DRŽAVNA RIZNICA

KLASA: 400-02/22-01/1

URBROJ: 513-05-04-22-1

Zagreb, 31. siječnja 2022.

**PRORAČUNSKIM I
IZVANPRORAČUNSKIM
KORISNICIMA
- svima-**

**PREDMET: Sastavljanje i predaja Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2021. godinu
- uputa, daje se**

Proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračunski i izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: JLP(R)S) predaju Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2021. godinu (u daljnjem tekstu: Izjava) **do 28. veljače 2022.**

Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2021. predaje se sukladno Uredbi o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, broj 95/19) koja je stupila na snagu 12. listopada 2019.

Podsjećamo da su još krajem 2019. godine za davanje Izjave na obrascu 1.a uvedeni dodatni kriteriji. Naime, ako nalazi i preporuke koje je utvrdio Državni ured za reviziju ili vanjska revizija iz ranijih godina još nisu provedeni ne može se dati Izjava na obrascu 1.a. Dodatno, Izjava na obrascu 1.a ne može se dati niti u slučaju da su svi nalozi i preporuke Državnog ureda za reviziju provedeni, ali čelnik na temelju drugih raspoloživih informacija (koje je potrebno navesti u samoj Izjavi) nije u mogućnosti potvrditi da su sredstva korištena zakonito, namjenski i svrhovito te da sustav unutarnjih kontrola funkcionira učinkovito i djelotvorno u okviru proračunom, odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava.

Obrasci Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2021. godinu dostupni su u word formatu na internetskoj stranici Ministarstva financija <https://mfin.gov.hr/proracun-2020/izjava-o-fiskalnoj-odgovornosti/612>. Napominje se da se obrasci Izjave o fiskalnoj odgovornosti za 2021. godinu u odnosu na obrasce za 2020. godinu nisu mijenjali.

U nastavku se pojašnjava davanje odgovora na pitanja iz pojedinih područja u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti.

a) Područje planiranja proračuna/financijskog plana

Upitnik sadrži 12 pitanja iz područja planiranja.

Proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna odgovaraju na pitanja 3. i 5.

Proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna JLP(R)S odgovaraju na pitanja 4., 5., i 9. odnosno na potpitanja 9.1. i 9.2.

Na sva ostala pitanja navedene grupe korisnika daju odgovor Nije primjenjivo – N/P.

b) Područje izvršavanja proračuna/financijskog plana

Proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i JLP(R)S odgovaraju na pitanja 13., 14., 15., 17., 18., 19.2., 20., 21., 22. i pitanja od 24. do 29.

Pitanje broj 15. promatra se iz dva aspekta, prvi je ključan za ocjenu zakonitosti postupanja dok se drugi odnosi na učinkovito, svrsishodno i održivo trošenje proračunskih sredstava.

U uzorak se uzimaju ugovori započeti u 2021. godini te je potrebno procijeniti može li se projekt dugoročno održavati i dokazati povezanost s financijskim planom i priložiti preslike.

Do donošenja uredbe iz članka 47. Zakona o proračunu (Narodne novine, broj 144/21), minimum koji bi svaki investicijski projekt trebao imati je dokument u kojem se obrazlažu ciljevi projekta, daju opisi tehničkih, tehnoloških i ostalih elemenata predloženog rješenja.

Pitanjem broj 20. odstupa se od uobičajenog pravila za popunjavanje Upitnika, a to je da se testiraju dokumenti nastali tijekom godine bez obzira na razdoblje na koje se odnose, jer bi to u ovom slučaju značilo da čelnik daje Izjavu za 2021. godinu, a zakonito i namjensko korištenje sredstava testira i potvrđuje za 2020. godinu. S obzirom na to da je ovo pitanje izravno vezano uz utvrđivanje zakonitog i namjenskog korištenja sredstava logično je da se testira razdoblje za koje se Izjava i daje, a ne godina prije.

Pitanjem broj 22. koje sadrži tri potpitanja testira se je li se pratilo i kontroliralo namjensko isplaćivanje donacija, pomoći, subvencija do krajnjeg korisnika te njihovo korištenje. Uz potpitanje 22.2 - Postoji izvješće od krajnjeg korisnika o utrošku sredstava/realizaciji projekta kao dokaz traži se preslika, odnosno referenca izvješća na uzorku od 5% ukupnog broja svih transfera i minimalno 5% ukupne vrijednosti svih transfera, a najviše 100. Preporuka je uz presliku odnosno referencu izvješća priložiti i zapisnik(e) iz kojih je vidljivo da je obavljena kontrola dostavljenih izvješća o namjenskom utrošku sredstava/realizaciji projekta.

Vezano uz potpitanje 22.3. koje se odnosi na obavljanje kontrole na licu mjesta kod primatelja transfera iz proračuna, podsjećamo da je i dalje na snazi Uputa Ministarstva financija od 2. prosinca 2020. (KLASA: 400-02/20-01/17, URBROJ: 513-05-04-20-70) u kojoj je navedeno da se zbog posebnih okolnosti nastalih pojavom bolesti COVID-19 uzrokovanom epidemijom virusa SARS-CoV-2 u Republici Hrvatskoj, preporučuje smanjenje fizičkih sastanaka na najmanju moguću mjeru te je za davanje potvrdnog odgovora na predmetno pitanje potrebno na odabranom uzorku od krajnjih korisnika zatražiti dostavu dokumentacije poštom ili e-mailom te istu provjeriti unutar institucije ili video vezom.

c) Javna nabava

Područje javne nabave sadrži deset pitanja i na sva pitanja iz ovoga područja odgovaraju svi obveznici. To znači da proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračunski i izvanproračunski korisnici JLP(R)S odgovaraju na pitanja 30.-39. iz Upitnika. U području javne nabave odgovaranje na pitanja temelji se na testiranju koje se provodi na uzorku od 20% financijski najznačajnijih ugovora/objava/provedenih postupaka javne nabave, a najviše 50.

d) Područje računovodstva

Područje računovodstva sadrži 19 pitanja i na sva pitanja iz ovoga područja odgovaraju svi obveznici. To znači da proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračunski i izvanproračunski korisnici JLP(R)S odgovaraju na pitanja 40.-58. iz Upitnika.

Pitanjem 51. testira se sadrži li Izvještaj o obavljenom popisu, popis potraživanja i obveza po pojedinom vjerovniku, odnosno dužniku.

Odlukom o proglašenju katastrofe na području pogođenom potresom (Narodne novine, broj 1/21) proglašena je katastrofa uzrokovana potresom za područje Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije. Stoga je Ministarstvo financija dopisom od 22. siječnja 2021. (KLASA: 400-02/20-01/29, URBROJ: 513-05-03-21-13) dalo uputu jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunskim i izvanproračunskim korisnicima jedinica i državnog proračuna na području Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije koji nisu bili u mogućnosti provesti godišnji popis imovine i obveza za 2020. u skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine, broj 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) zbog neupotrebljivosti i nedostupnosti objekata u kojima se odvijalo njihovo poslovanje kao i opreme i dokumenata koji su se u njima nalazili, da su popisom bili obvezni obuhvatiti samo dostupnu imovinu i obveze, a sveobuhvatni popis imovine i obveza obvezni su provesti po stvaranju preduvjeta za njegovo obavljanje.

S obzirom na to da se kod popunjavanja Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za 2021. godinu, testira izvještaj o obavljenom popisu za 2020., proračunski i izvanproračunski korisnici jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i državnog proračuna na području Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije koji nisu bili u mogućnosti provesti godišnji popis imovine i obveza za 2020. u skladu s Pravilnikom, već su popisali samo onu imovinu i obveze koji su im bili dostupni, na ovo pitanje odgovaraju potvrdno.

Pitanjem 55. testira se je li proračunski korisnik koji je doznačio sredstva proračunskom korisniku istog proračuna, a iskazao ih je unutar podskupine računa 369 *Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna*, uskladio evidencije s proračunskim korisnikom koji je sredstva primio i iskazao ih unutar podskupine računa 639 *Prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna*.

Kako bi proračunski korisnici koji daju sredstva drugim proračunskim korisnicima mogli potvrdno odgovoriti na navedeno pitanje, moraju imati pisani dokaz:

- da su primatelja sredstava izvijestili da su dodijeljena sredstva evidentirana na podskupini računa 369

- da je primatelj tih sredstava u svojim poslovnim knjigama prijenos iskazao na podskupini računa 639
- da su podaci međusobno usklađeni (da je iznos evidentiran kod davatelja sredstava na podskupini 369 jednak iznosu evidentiranom kod primatelja na podskupini 639).

Kako bi se što pravilnije iskazivali prijenosi sredstava na podskupinama 369 i 639, kroz Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu (Narodne novine, broj 134/20) omogućena je fleksibilnost kod planiranja ovih sredstava na način da se ista, ukoliko nisu planirana u potrebnom iznosu budući da u trenutku izrade financijskog plana nije bio poznat primatelj sredstava, mogu tijekom proračunske godine preraspodjeljivati, i to bez ograničenja unutar aktivnosti s kojih se ova sredstva dodjeljuju te da je korisnik dužan nakon doznake ovih sredstava uskladiti evidencije s primateljima.

e) Područje izvještavanje i ostalo

Na **pitanje 59.** odgovaraju obveznici primjene proračunskog računovodstva.

Na **pitanje 62.** odgovaraju proračunski i izvanproračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna, izuzev onih koji nemaju upravljačka tijela. Za ove korisnike je obveza sastavljanja izvještaja o izvršenju financijskog plana proizlazila iz načela dobrog financijskog upravljanja i iz ovog pitanja iz Upitnika. **Referenca na ovo pitanje je izvještaj o izvršenju financijskog plana za 2020. godinu koji je u 2021. godini trebao biti dostavljen upravljačkom tijelu.** Dakle, ovim se pitanjem provjerava jesu li proračunski i izvanproračunski korisnici JLP(R)S te proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna dostavili izvještaj o izvršenju financijskog plana svom upravljačkom tijelu.

Od 1. siječnja 2022. od kada je na snazi novi Zakon o proračunu (Narodne novine, broj 144/21) sastavljanje i predaja izvještaja o izvršenju financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika propisana je i u Zakonu o proračunu.

Minimalni sadržaj navedenog izvještaja za 2021. koji će se predavati u 2022. godini, još uvijek, mogu biti podaci o prihodima, primicima, rashodima, izdacima iskazani po ekonomskoj klasifikaciji. Potrebno je voditi računa o tome da ovaj izvještaj bude izrađen sukladno metodologiji po kojoj je izrađen i financijski plan kojeg je usvojilo upravljačko tijelo (primjerice, novčano načelo za proračunske korisnike državnog proračuna). Kod nekih institucija odnosno proračunskih korisnika obveza izrade ovog izvještaja proizlazi iz statuta odnosno bilo kojeg drugog internog akta. Dokaz na ovo pitanje predstavlja preslika odnosno referenca izvještaja o izvršenju financijskog plana dostavljenog upravljačkom tijelu.

f) Transparentnost

Proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračunski i izvanproračunski korisnici JLP(R)S odgovaraju na pitanja 71. i 72.

Pitanjem 72. testira se jesu li godišnji financijski izvještaji objavljeni u roku od osam dana od propisanog roka za predaju godišnjih financijskih izvještaja na vlastitim mrežnim stranicama, odnosno na mrežnim stranicama nadležnog proračuna ako ne posjeduju mrežnu stranicu.

Svi proračunski i izvanproračunski korisnici dužni su objaviti godišnje financijske izvještaje na svojim internetskim stranicama najkasnije u roku od osam dana od dana njihove predaje. Prilikom davanja odgovora testira se objava godišnjih financijskih izvještaja za godinu koja prethodi godini za koju se daje Izjava. To znači da se prilikom davanja Izjave za 2021. godinu testira jesu li na mrežnim stranicama objavljeni godišnji financijski izvještaji za 2020. godinu koji su trebali biti predani, a potom u daljnjem roku od osam dana od predaje i objavljeni na mrežnim stranicama i to bilo na vlastitim, bilo na stranicama nadležnog proračuna. Preporuka je izvještaje objaviti u MS Excel dokumentu u kojem se i izrađuju, s obzirom na to da skenirani dokumenti (PDF i slični formati) nisu strojno čitljivi.

Dodatno su *Okružnicom o sastavljanju, konsolidaciji i predaji financijskih izvještaja proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna te proračunskih i izvanproračunskih korisnika proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2020.* ministarstva i drugi proračunski korisnici na razini razdjela organizacijske klasifikacije te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave bili obvezani obaviti provjeru jesu li proračunski korisnici, kao i izvanproračunski korisnici iz njihove nadležnosti, objavili financijske izvještaje za 2020. na svojim internetskim stranicama i jesu li to učinili u propisanom roku, te o istome obavijestiti Ministarstvo financija najkasnije do 10. ožujka 2021. na adresu elektroničke pošte biljeske@mfin.hr.

U slučaju da su svi gore navedeni postupci provedeni, na pitanje se može odgovoriti potvrdno.

g) Upravljanje imovinom

Proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračunski i izvanproračunski korisnici JLP(R)S odgovaraju na pitanje 74. i na pitanja od 76. do 84.

Na pitanja 76., 77. i 78. ne odgovaraju obveznici kojima je nekretnina dana na korištenje isključivo za obavljanje vlastite djelatnosti te nemaju nikakva prava nad nekretninom (ustupanje nekretnine na korištenje, otuđenje, prodaju, davanje u zakup, darovanje i sl.)

Vežano uz **pitanje 84.**, ako obveznik nema nekretnine u vlasništvu, ali raspolaže nekretninama na temelju ugovora ili drugog odgovarajućeg akta kojim su mu nekretnine dane na raspolaganje i upravljanje, a u kojem su točno utvrđeni uvjeti i način daljnjeg raspolaganja tim nekretninama nije potrebno donositi posebnu proceduru već će podloga za davanje odgovora na predmetno pitanje biti ugovor ili drugi odgovarajući akt o dodjeli nekretnine.

h) Ostale napomene

Za pitanja vezana uz postojanje određenih procedura i internih akata potvrđan odgovor može se dati samo ako su procedure, odnosno interni akti usvojeni i primjenjuju se najkasnije s 30. lipnja za godinu za koju se podnosi Izjava.

Ako je tijekom 2021. godine ili u 2022. godini došlo do promjene djelokruga ili nadležnosti odnosno ako su pojedini proračunski korisnici prešli iz nadležnosti jednog u drugo ministarstvo, odnosno iz nadležnosti jedne u drugu JLP(R)S, Izjavu predaju onom ministarstvu, odnosno onoj JLP(R)S u čijoj su nadležnosti bili na dan 31. prosinca 2021. Također, ako su u naprijed navedenom razdoblju obveznici davanja Izjave ukinuti, spojeni ili pripojeni drugom tijelu

Izjavu također predaju onom ministarstvu, odnosno onoj JLP(R)S u čijoj su nadležnosti bili na dan 31. prosinca 2021.

Molimo ministarstva i druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije te JLP(R)S da ovu uputu dostave na znanje korisnicima koji su u njihovoj nadležnosti.

Za sva dodatna pitanja i informacije možete se obratiti na e-mail adresu: fiskalnaodgovornost@mfin.hr

S poštovanjem,

GLAVNI DRŽAVNI RIZNIČAR

Ante Matijević